

Uredništvo v
Murski Soboti
....
Rokopise ne vrača
....
Izhaja vsako so-
boto in stane s
poštnino vred za
celo leto 40 Din, za
pol leta 20 Din, za
četrt leta 10 Din

NAŠ DOM

Narodno-socialističen tednik

Upravništvo v
Murski Soboti
....
Oglasi:
 cm stane 1 Din
Oglasi za celo
stran, za 1/2 in za
1/4 strani stanejo
75 para za 1 cm
Pri večkratni obja-
vi primeren popust

15. številka.

Murska Sobota, dne 30. junija 1923.

I. leto.

Ob 200 letnici Štefana Küzmiča.

Naši evangeličanski rojako obhajajo letos na Petrov dan, dne 28. junija, dvestoletnico rojstva svojega najboljšega sina, pisatelja Štefana Küzmiča. Proslavili bodo dvestoletnico v Strukovcih, kjer se je pisatelj rodil, na svečan način.

Vendar pa Štefan Küzmič zasluži, da ga ne proslavljajo samo njegovi verski somišljeniki; zasluži, da se ga hvaležno spominjamo mi vsi, ki nam je narod najvišje dobro; s tem, da je Štefan Küzmič v narodnem jeziku pisal nabožne knjige za svoje sovornike, je neposredno deloval tudi za to, da so se ohranili našemu narodu in da so se končno združili z brati onstran Mure, s katerimi jih veže ista kri, isti jezik in vezal jih bo, ko izpolni čas svoje delo, tudi ista zavest narodne skupnosti — o tem smo prepričani.

Kaj je narod, to je zamotano vprašanje in se navadno odgovor določa od slučaja do slučaja. Eno pa je gotovo: pripadnike istega naroda veže zavest skupnosti; mogoče je, da ta za kako dobo sicer propade; toda, dokler ne izgine jezik ki je zunanji izraz duševne enotnosti, tako dolgo je še vedno mogoče, da zavest skupnosti zopet oživi, ko nastopijo za narodni razvoj normalne razmere. Pri tem moramo imeti na umu, da je jezik nekaka kristalizirana narodna duša: Kar je narod tekom vekov doživel, mislil in občutil, to je izrazil na svoj način.

Dokler je narod na nizki stopinji kulture, tako dolgo ostaja jezik samo kot govorno sredstvo. Pa kake vrste sredstvo je to? Brez dvoma socialno, to je tako, ki služi v skupnem občevanju. Človek nima samo potrebe, da občuje duševno s svojim sočlovekom, ampak čuti v sebi tudi nagon za to. Čim večja je potreba, čim jačji je nagon, tem večje je soudejevanje; to soudejevanje pa tvori kulturo, o kateri lahko govorimo v višjem smislu šele od trenutka, ko poedinci začenjajo vplivati tudi na oddaljene rojake in na potomce — s knjigo.

Vse prvotne kulturne potrebe se združujejo v verskem udejstvovanju in radi tega ni čudno, da imajo početki skoraj vse pisane književnosti nabožen vir; tako je tudi z našo slovensko in s prekmursko-slovensko književnostjo. Začetniki njeni pa so luterani tako na Kranjskem, kakor v Prekmurju. Zakaj neki? Bistvo evangeličanstva je že v svojih početkih naravnost sililo k uporabi narodnega jezika v knjigi. V katoliški cerkvi se vrši glavni obred, maša, v latinščini, in katoliški duhovnik je bil zadovoljen, če mu je narod znal najpotrebnejše molitve, dokler tudi njemu evangeličanski vzgled ni potisnil peresa v roko; evangeličanski obred se pa vrši ves v narodnem jeziku; nedolgo se udeležuje božje službe vsa občina, kar za katoličane ne velja v toliki meri, kakor sploh v evangeličanskih cerkvah vlada načelo svobodnega občevanja z Bogom, brez posredovanja duhovnika. Najvažnejše pa je to, da evangeličan polaga vso važnost v biblijo,

ki naj jo vsak čita, saj je vir vse religije. Pri Slovencih pa prihaja v poštev še drugo: glavni apostol kranjskih luteranov, Primož Trubar je moral večinoma živeti v prognanstvu in je le s pomočjo knjige mogel priti v stik s svojimi sovorniki, prvi glasnik evangeličanov v Prekmurju, Štefan Küzmič, je pa sicer živel med svojimi sorojaki-verniki, toda žnjim vred se je bil preselil iz domačije v kraj, ki žnjimi ni bil v neposredni zvezi.

Ko so Prekmurci sprejeli evangeličanstvo, so izprva rabili knjige kranjskih luteranov; tako je trajalo celo 17. stoletje. Po letu 1700 so pa začeli pisati knjige v svojem narečju, ker so izdajo kranjsko-slovenskih pisateljev postajale redke. S tem niso storili kaj takega, kar bi pomenilo jezikovno odcepitev, vemo namreč dobro, da takrat še ni bil razvit enoten slovenski knjižni jezik; pač je imelo vodilno vlogo dolensko narečje, toda v glavnem se je pa le vsak pisatelj držal svojega narečja, tako da je bilo slovstvo tiste dobe pokrajinsko slovstvo; z uvedbo prekmurskega narečja je prirasla nova veja na skupnem deblu; ostala pokrajinska slovstva so se zbirala v enoten knjižni jezik šele začetkom prejšnjega stoletja, ko je začelo poganjati poleg nabožnega tudi posvetne slovstvo; glede prekmurskega narečja se je pa proces za 100 let zakasnil, ostalo pa je tudi do konca skoraj le nabožno; sedaj se je stapljanje začelo.

Pa povrnimo se k Štefanu Küzmiču! Kot tridesetletnik je postal župnik v Šurdu, sredi rojakov, ki so se bili izselili iz železne županije v šomodsko, da si olajšajo izvrševanje verskih dolžnosti, ki jim je bila v domačiji ovirana po graščinski gospodi, ki je bila dvakrat menjala vero. Župnikoval je Küzmič v Šurdu od 1755.—1779. leta, ko ga je doletela smrt. Že leto poprej je izdal prvo knjigo: „Vöre krščanske kratki navuk“. Glavno njegovo delo pa je prehod celega sv. pisma, hkrati najboljše delo v prekmurskem narečju. Prevajal ga je po grškem izvorniku in ga dal natisniti v Halle na Saksonskem l. 1771. pod naslovom: „Novi Zakon ali Testament Gospoda našega Jezusa Kristusa zdaj oprvič z Grčkoga na stari slovenski jezik obrnjeni po Števan Küzmiči, Šurdanskom farari“. Znamenita knjiga je doživela že tri izdaje: drugo l. 1817. v Požunu, tretja l. 1848. v Kiseku; četrtič jo je pa izdala britanska biblična družba na Dunaju l. 1883. Ker je to edini prevod svetega pisma v prekmursčini služi katoliški duhovščini, kakor so tudi na Kranjskem rabili Dalmatinovo sv. pismo skoro dvesto let.

Štefan Küzmič je dal evangeličanskim Prekmurcem v roko slovensko knjigo, pripomogel je, da so si očuvali svoj jezik in pa zavest, da niso Madžari, zato ga prištevamo k zaslužnim slovenskim možem in se pridružujemo svojim evangeličanskim rojakom, želeč, da se ohrani slava spominu našega Štefana Küzmiča.

Orožen.

Politični pregled.

Revolucija na Bolgarskem je razburila duhove v skupščini. Demokrati so hoteli vojno s slovansko Bolgarijo ter so s tem jasno pokazali, da so vseskozi prava „jugoslovanska“ stranka. Radikalci so bili previdnejši in so raje vtaknili sablje v nožnice. Vedeli so namreč dobro, da Radič rogovili in da se Korošec punta, končno pa so se trezno vprašali: Kaj poreče k našemu maršu proti Bolgarski ostali svet predvsem Italija, Francija in Anglija. In utihnili so. „Orjuoa“ je bila vsa v ognju. Pa že pojema ogenj, kajti doma za pečjo se še že nekako „poorjuni“, toda tam na fronti, tam ni šala, tam puške pokajo. In tako je sedaj že zopet vse mirno. In prav je tako. Kajti božjega mira je treba Jugoslaviji bolj kakor pa kruha. Skupščina se je lotila z nova dela. Ne moremo odrekati Pašičevi vladi, da hoče resno začeti z delom. To nesrečno uradniško vprašanje pa je razdvojilo tudi radikalni klub, ki je doslej vedno enotno nastopal. Srbski zemljeradniki-radikalci so namreč proti vsakemu povišanju zemljiških davkov. Vlada hoče namreč zemljiški davek povišati za 6-kratni znesek. Ako se pomisli, da bo zemljiški davek tudi, ako bo tako povišan, še vedno zelo nizek, lahko rečemo, da zemljeradniki nimajo vzrokov, protiviti se povišanju. In vendar so proti. Menda imajo namero, tudi pri nas ustvariti zemljeradniško diktaturo po načinu Stambolijskega. Tudi vojaški zakon dela mnogim preglavice. Najbolj pa je vlado spravilo iz tira stališče federativnega bloka. Radič je hotel zopet imeti svoj veliki shod, da drži narod in svoje volilce pri dobri republikanski volji. To pa gospodom kraljevcem v Beogradu ni bilo po godu, zato so mu shod prepovedali. Radič pa je vendarle zboroval in sicer kar na 10 mestih. Grmel je in se hudoval nad Beogradom in napovedal boj vladi, seve ne z orožjem. In tako smo danes še mnogo bolj oddaljeni od sporazuma, kakor pa smo bili svojčas. Človek že res več ne ve, ali bi se čemeril ali pa smejal nad počenjanjem naših vodilnih mož: Pašiča, Radiča in Korošča. Jugoslovanski narod se vedno bolj in bolj cepi v Srbe, Hrvate in Slovence, ki drug z drugim nočejo imeti mnogo skupnega. Rešitev iz te zagatne situacije vidijo mnogi samo v novih volitvah. In bržčas res ni več daleč čas, ko bodo nove volitve. To slutiti nekdo, ki zasleduje pazljivo parlamentarno življenje. Poslanci se naravnost boje, lotiti se z vso resnostjo kakega težjega vprašanja, ker jim je pred očmi že strah, da bi jim volilci pri novih volitvah ne dali glasov, ker so glasovali za nove davke. In novih volitev se veselijo in si jih želijo ne stranke, ker upajo, da dobijo potem še več mandatov, kakor jih imajo sedaj. Za enkrat lahko pričakujemo, da Koroščevi poslanci ne pojdejo več v skupščino, ker vlada ni upoštevala njihovih predlogov. Ker Radičevcev itak ni v Beogradu in ker ostanejo bržčas tudi bosanski Muslimani doma, utegnemo v kratkem imeti v naši jugoslovanski skupščini le še srbsko-nemško koalicio.

Domače vesti.

Osebnosti. Davčnim praktikantom sta imenovana gg. Franc Prekič in Štefan Koltaj iz Prosenjakovec.

Murska Sobota. Naše gledališče. Veseloigra „Stari grehi“, katero so uprizorili tukajšnji učitelji, je prva igra, ki je po tukajšnjih razmerah zelo dobro uspela. Uloge so bile dobro razdeljene in dobro naštudirane. Edino, ob kar bi se mogli spodtakniti je to, da so bili nekateri igralci maskirani preveč mlado, majorjev sluga pa kot izrazit pijanec, kar je nekoliko motilo. Ga. Prelogova je igrala staro hišno izvrstno in je iz svoje težke vloge mnogo napravila. Za M. Soboto je bila njena igra popolna. Gdčna Justinova je tudi imela težko vlogo, katero je igrala zelo simpatično. Tudi dve drugi ženski ulozi sta bili karakterni zelo dobro izraženi. Kot nova sta nastopila izmed gospodov gg. Kotnik in Gregorič. Prvi je izvrstno slikal starega samskega fabrikanta, ki je povzročil s svojo suho naivnostjo mnogim smeha. G. Gregorič je rešil kot majorski sluga svojo vlogo, ki dovoljuje široke geste in veliko svobodo, jako dobro. Udaril je pravo, srednjo pot, kajti s pretiravanjem bi bil ubil ves šalji utis. G. Turku pristojajo vojaške vloge, zato je kot penzioniran major prinesel precej vojaške rezkosti na oder. G. Dujc ima na odru dober nastop, samo škoda, da spravlja svojo osebo preveč v ospredje. Naloga igralca je, da prikaže na odru ono osebo (karakter), ki jo je ustvaril pisatelj, svojo osebo pa mora popolnoma zatajiti. Obisk je bil dovoljen. Tukajšnje državno nameščenstvo se je, kljub slabim utisom prejšnjih iger, udeležilo polnoštevilno. Pogrešali pa smo prave domačine: obrtnike, kmete itd. Mislimo, da bi ob izrecno kulturnih prireditvah opustili svojo rezerviranost napram „prišlekom“. Saj podpirajo in se udeležujejo „prišleki“ tudi vsake domače prireditve. Čisti dobiček se uporabi za čijaško zavetišče „Ferialnega zazeza“ v M. Soboti. Zavetišče bo nudilo revnim, v počitnicah potujočim dijakom z onkraj Mure ugodnosti, da bodo lahko prišli med Prekmurce, spoznali njih šege in narečje, spoznali delo, rekel bi zibelko slovenskega naroda, katerega je zastonj potujčeval, tlačil, zastrupljal in izsesaval Madžar stoljetja.

Murska Sobota. Naše javne prireditve. V M. Soboti je postalo po spomladanskem kulturnem mrtvilu zopet živo. Prireditve se vrši za prireditvijo. Četrtek, 21. junija, je bil nekakšen dan mladine. Šole so imele obhajilo, nakar so se udeležile predstave dijakov drž. realne gimnazije. Nastop dijakov je bil nepričakovano dober. Po izbrušanju nekaterih napak bo dosegla ista prireditve kot akademija dne 28. junija višek, ki ga moremo pričakovati od mladine. Oceno prinesemo prihodnjic. Istega dne popoldne se je vršila javna telovadba dijakov državne realne gimnazije. To je bil strumen, čvrst nastop, ki ga nismo pričakovali. Tak nastop bi delal čast članom vsakega telovadnega društva. Nastop je bil brezhiben. Težke proste vaje so se izvajale z dovršeno enakomernostjo. Dobro so bile vaje na treh bradlah. Igre so bile prav zahimive. Kakor so bile vrste pri prostih vajah stroge in skupne, tako so se pri igrah raztrgale in prišlo je na telovadišču do veselega gibanja in nastopa posameznikov. Ob tej priliki moramo iskreno častitati telovadnemu učitelju gosp. Cirilu Hočevanju, ki lahko gleda z velikim zadovoljstvom na uspeh svojega truda in dela, ki ga je izvrševal iz idealizma in iz ljubezni do telesne vzgoje in do mladine. Naj gre po tej poti naprej. Trud, s kate-

rim je prinesel v preživo mladino toliko discipline in samozavestnega nastopa, mu je bil ta dan poplačan v polni meri, kajti z nastopom so se mu dijaki izkazali hvaležne in tudi vsak ljubitelj mladine je čutil ob pogledu na njegovo delo, hvaležnost v srcu. Z veseljem smo gledali vseskozi krepka in zdrava telesa dijakov. Brez skrbi in polno pričakovanja gledamo v bodočnost. Oče.

Murska Sobota. Majhen prepireček med Slovenci in Madžari. Hoteli smo iti preko dogodka v kavarni „Kemeny“ dne 7. junija 1923, kajti nastop gospoda Hrašovca, čeravno v pozni uri, ni bil pravilen. Nismo pa mogli prezreti dopisa o tem incidentu v Kùharjevem madžaronskem listu. Dopisnikar želi, da bi radi božjega miru ostali pohlevne dušice še naprej, kadar nas izzivajo Madžaroni. Daje nam smernice, katerih smo se itak dovolj dolgo držali in kazali dobro voljo, živeti v miru z našimi drugorodnimi državljani in Madžaroni. Pripominjamo: madžaron je ono brezdomovinsko živobitje, katerega so rodili slovenski stariši, sedaj pa hoče izpljuvati mleko slovenske matere. Pljuva na svoj krst zaničuje slovenski jezik, katere je najprej govoril, pljuva na to, kar mu je dalo življenje, dušo, pljuva na samega sebe. In ravno ta žalostna bitja hočejo, da bi nam zopet dali madžarske ostroge v rebra. Mi Slovenci živimo brez osvete zoper naše prejšnje zatiralce ž njimi naprej. Pripuščamo jim popolno svobodo, akoravno je ne zaslužijo. Njih izzivanje preziramo z malimi izjemami, ker smo močni. V nobeni drugi državi na svetu se Madžaroni ne bi mogli tako razkoračiti, kot ravno pri nas. Opazujemo pa, da vzamejo naše preziranje nad njih izzivanje kot našo slabost. Zato rasejo tem madžaronskim kapunom grebeni in žalostno, da ravno pod okriljem „narodno-radikalne“ stranke. Predzadnje nedeljo se je n. pr. vrnila družba teh kapunov z izleta. Na povelje svojih staršev so peli otroci mimo „Kemny-a“ izzivalno madžarske pesmi. Mislimo, da je teh izzivanj že zdavnaj dovolj. Ako jim ne prija naše miroljubje, pa zažvižgamo enkrat po naše! Ako jim ni to dovolj, da jim puščamo govoriti javno madžarski, naj bo pa drugače. Čudno, da „Orjuna“ molči. Iskala je vruga med uradniki s temno preteklostjo med svojimi sonarodnjaki, tam pa, kjer vrug tiči, tam ga pa ne išče. Kakor Ribničan svojega konja! „Orjuna“ je lahko prepričana, da jo bo pri pobijanju pravega vruga podpirala vsa slovenska javnost. Napravimo z ostrimi in doslednimi nastopi konec tem izzivanjem. Ne bi škodilo, ako bi nastopili napram izzivačem tako, kakor postopajo na Madžarskem, Koroškem in Primorju napram našim mirnim bratom Slovincem. Bodimo gospodarji, pa ne hlapci na slovenski zemlji.

Murska Sobota. Stariši, vzgajajte svojo deco skrbno. Če gre človek ob zaključku poduka mimo sobočke osnovne šole, se prestraši in nehoče se ozre, če ni zašel med culukafre. Otroci se divje usujejo iz šolskega dvorišča s strašnim vpitjem in rjoventjem. Psujejo se z najgršimi priimki, opljuvajo se in suvajo, lasajo in pretepajo se, da gleda človek s strahom na našo upopolno mladino. V tem divjanju na žalost ne zaostajajo deklice, naraščaj nežnega spola. Danes se ne sme več vzeti vojna kot glavni vzrok. Vzrok nediscipliniranosti in podivjanosti mladine je brezbriznost staršev in pa malomarnost učiteljev. Pač težko je učitelstvu ukrotiti to mladino, ko ima vezane roke, kajti „cvetlična bilka“, ki nam v prejšnjih letih ni prav nič škodovala, nasprotno nas prav dobro vzgojila, je danes prepovedana. Mladino pa z zapiranjem in ostrimi besedami kaznovati, zato je mladina brezčutna

že od doma. Dobra beseda pa pri večini sploh ne zaleže. Vezi med šolo in stariši ni nobene. Doma dobijo po navadi otroci potuho in slabe vzglede. Nekateri ne slišijo družega doma kot kletve in prepire vidijo pijanost. In to upliva na otroka zelo slabo. Stariši, pobrigajte se malo več za svojo deco. Ne dajte jim slabih vzgledov. Vzgapajte jo s pravično strogostjo (brez loparjev in brcanja) v dobre značajne ljudi, da ne boste zgubili v starosti njih opore.

Murska Sobota. Občina je dala razglasiti, da je prepovedano prilepljati in pritrdjevati lepake na hiši in zidove. Menimo, da je gerentski sosvet s tem ukrepom šel predaleč, ker v Murski Soboti ne obstoje pravnoveljavni predpisi, da bi kaj takega ne bilo dopustno, hišnemu lastniku pa nihče ne more prepovedati, da bi ne smel dovoljevati kaj takega na svojih zidovih.

Pasja steklina v Martjancih in Moravcih. Dne 20. junija je bila ugotovljena pasja steklina pri enem psu v Martjancih, dne 22. junija pri enem psu v Moravcih. Ogrizenih je bilo več ljudi, ki morajo oditi v Pasteurjev zavod v Zagreb. Seveda sta obgrizla ta psa tudi dosti drugih psov. Pasja steklenina se širi še vedno, navzlic poostreni pasji zapori. Letos že imamo v Prekmurju deset slučajev pasje steklenine. Poostrena pasja zapora, ponovno razglašena dne 24. maja 1923 pod št. 371/2-vet. okrajnega glavarstva v Murski Soboti ostane še torej naprej v celem Prekmurju v polni veljavi in se bo brezobzirno izvajala.

V Genterovcih je imenovan za obč. gerenta g. Josip Jerebič.

V Gorenjih Petrovcih je imenovan za gerenta g. Josip Smodiš.

Rankovci. Tukajšnji posestnik in gostilničar Franc Obal je sklical minuli teden nekakšen shod. Povabil je vse kmete, katerih je prišlo mnogo. Obal jim je govoril o povišanju zemljiškega davka. Pravil je, da so v Beogradu v skupščini sklenili povišati zemljiški davek od 1 Din na 5 K, murskosobočki uradniki pa hočejo pobirati od 1 Din 5 Din in si tako 15 K pri vsakem dinarju vtakniti v žep. Nato je pa hujskal kmete, da jim davkov sploh ni treba plačevati, ker pride Prekmurje itak zopet nazaj k Madžarski. Moža so danes djali pod ključ. Mislimo, da si bo tam v samoti dobro ohladil svojo madžarsko kri in si živce dodobra pomiril. Res nesramno je tako podtikanje uradnikom. Kar se tiče sedanjih naših uradnikov, so vsi braz izjeme pošteni. Danes nam jih ni treba podkupovati, ni treba drago plačevati tolmače. Danes govorimo po vseh uradih v naši prekmurščini in vsakdo pride do svojih pravic, katere mu pritičejo. Ne želimo si več nazaj brezpravnih in odušnih časov, katere smo kruto čutili pod Madžarsko. Zatirali so naš jezik povsod. Slovenec je bil brezpraven: „Tot nem ember!“ Kdor si pa danes še vedno želi madžarske čase nazaj, pa naj vzame šila in kopta in naj gre preko meje. Naše domovine ne damo več pod tujčevo peto. Vsak lahko živi pri nas ali je Madžar ali Nемец. Pri vseh teh hujskajočih pojavih je zanimivo to, da so ravno madžaroni (to so Slovenci, ki se delajo Madžare), nezadovoljni v Jugoslaviji, dočim se pravi Madžari in Nemci čisto dobro počutijo med nami. Vsem Madžaronom kličemo: Naše svobode si ne damo vzeti. Dela razmejitvene komisije pa ne bo podrl nobeden madžaron.

„Naš Dom“ je najbolje informirani list v Prekmurju. Naročajte si ga. Stane za četrt leta komaj 10 Din.

Prekmurska posojilnica v Murski Soboti je trden denarni zavod in stoji pod državnim nadzorstvom. Glej oglaš!

Doljna Lendava. Pri nas gre življenje svojo staro pot. Čeprav smo blizu meje, tega z večine ne čutimo. Politično življenje je tako razbito, da ne more z mesta. Še klerikalni stranki gre trda. Napredne pa so sploh mrtve. Vsak drugi človek ima pri nas svojo stranko. Sedaj so se nekateri vrgli na „Orjuno“ in hočejo kot „Orjunaši“ pobraniti Prekmurje. Seve je to ravno tako, kakor če bi kdo ob dežju vodo v Lendavo nosil. Edino to bi nas utegnilo rešiti in samo to bi nam pripravilo spoštovanje, ako bi se oklenili vsi katerežekoli napredne politične stranke. Dokler tega ne bo, ne bomo nikdar uživali ugleda. Nezrele, ne dosledne in nestalne ideje in pota „Orjunašev“ pa le kopljejo grob slovenski stvari v Prekmurju. Pa za enkrat ni pomoči. Počakajmo torej.

Tedenske vesti.

Neredno dostavljanje našega lista. Naročniki se pritožujejo, da „Našega Doma“ ne dobivajo redno. Mi pošiljamo list redno. Krivda leži na strani poštnih uradov, zlasti nekaterih pismonoš, ki jim menda naš list ni všeč. Prosimo g. upravitelja sobočke pošte, da napravi red. Upravništvo.

Za zgradbo železnice Murska Sobotič—Ormož je dovoljeno daljnih 5 milijonov dinarjev. Kdaj bomo vendar doživeli to, da bomo Prekmurci v resnici zvezani z ostalo Slovenijo. Tedaj se bodo naše gospodarske prilike oddahnile in tedaj se bomo tudi prav dobro počutili v Jugoslaviji.

Avstrija prepovedala uvoz konjev iz Jugoslavije. Ministrstvo za kmetijstvo in vode v Beogradu je vsem podrejenim uradom dne 22. junija 1923 pod št. 4514 brzojavno naznanilo, da je po obvestilu našega ministrstva za zunanje zadeve republika Avstrija prepovedala uvoz konjev, mezgov in oslov iz naše kraljevine, ker se je ponovno pripetilo, da so bili naši kopitarji okuženi po smrkavosti. Uvoz se bode dovoljeval samo v izrednih slučajih in proti posebnim dovoljenjem.

Spakedranih napisov med obrtnimi prostori je v Prekmurju več kot dovolj. Obrtna oblast bi morala čuvati nad tem, da se našega lepega jezika tako ne mrcvari.

Državno žensko učiteljsko v Mariboru. Vpisovanje v I. letnik se bo vršilo na praznik, v petek 29. junija 1923 med 8. in pol 11. uro v I. nadstropju šolskega poslopja na Zrinjskega trgu. Predložiti je treba: Krstni list, zadnje šolsko izpričevalo, lepopisni zvezek, nekaj risb, nekaj ženskih ročnih del. V I. letnik se sprejemajo telesno in duševno zdrave učenke, ki dovršijo vsaj s 15. sept. 1923 15. leto, oziroma učenke, ki jim Višji šolski svet na posebno prošnjo, ki se vloži pri ravnateljstvu, iz posebnih ozirov izpregleda dobo do dovršenega 15. leta (največ 6 mesecev). Od pol 11. dalje bo preiskal vse vpisane učenke uradni zdravnik, nato se bodo vršili pismeni sprejemni izpiti iz slovenščine in računanja, popolpne pa ustmeni. Učenke ki so uspešno dovršile nižjo srednjo šolo, licej ali IV. razred meščanske šole, položijo izpit samo iz petja in glasbe. V jesenskem terminu se bo sprejelo samo toliko gojenk, da skupno število ne presega 40.

Važno za tiste, ki hočejo v Ameriko. Uradno. Z dnem 8. junija 1923 je Generalni izseljeniški komisariat v Zagrebu vsled naredbе ministarstva za socialne politike ustavil svoje uradovanje. Vsi posli, tičoči se izseljevanja so prešli v področje izseljeniškega odseka pri ministarstvu za socialno politiko tudi stalni „Posvetovalni odbor“, v katerega področje spada dajanje mnenj v vseh zadevah, ti-

čočih se prevažanja izseljenikov, prošenj za izseljeniške potne liste, dalje sodelovanje pri vseh uredbah in zakonih o izseljevanju. S tem je Generalni izseljeniški komisariat prenehal poslovati kot oblast za odobrenje prošenj za izseljeniške potne liste in je vsled tega vsaka pismena ali ustmena intervencija pri tem uradu v zadevi izseljeniških potnih listov brezpredmetna. Ravno tako pa tudi pri izseljeniškem odseku ministarstva za socialne politike v Beogradu, ker se bodo vse prošnje odobrile in reševale po ocenitvi na novo ustanovljenega „Posvetovalnega odbora“. — Opozarjamo na to interesente, da si z vožnjo v Beograd k ministarstvu ne bodo delali nepotrebnih stroškov. Za vodjo okr. glav. v Murski Soboti: dr. Bratina I. r.

Učiteljska v naslednjem letu ne bodo imela I. letnika. Ker so že vsa učiteljska mesta na osnovnih šolah zasedena, se letošnje leto ne odpre I. letnik na nobenem slovenskem učiteljskišču. Šele, ko bo potreba, se zopet otvori prvi letnik. Opozarjamo na to stariše, ki mislijo dati študirati svoje otroke za učitelje.

Na Bolgarskem je vse zopet v starem tiru. Povsod vlada mir. Zato je vlada dovolila zopet 11. uro kot policijsko uro. Ker imamo v Murski Soboti tudi ob 11. policijsko uro, sklepamo lahko na to, da je v Murski Soboti prejšnja 2 tedna tudi morala biti revolucija. Nam sicer o tem ni nič znanega.

Kmetje v Prekmurju prodajajo živino sedaj po 50 K za 1 kg. Po mesnicah pa meso vendarle ni cenejšo! Premalo konkurence!

„Naš Dom“ je najboljšo informiran list v Prekmurju. Sezite po njem vsi, ki želite izvedeti, kako živi naše prekmursko ljudstvo. Somišljeniki, zahtevajte „Naš Dom“ po vseh gostilnah in kavarnah. Naročajte si ga. Posodite ga znancem in sploh ki si ga sami nočejo ali ne morejo kupovati. Naročnina je nizka. Za četrt leta stane „Naš Dom“ po pošti na dom dostavljen komaj 10 Din, na leto pa 40 Din.

Nekaj razveseljivega iz živinoreje. V Bizoviku je prodal neki kmet vola, ki je tehtal 982 kg. V Klakah pri Škofelji pa ima neki kmet 820 kg težkega vola.

Obrtni vestnik za Prekmurje.

Beltinci. Stanovsko obrtno društvo v Beltincih naznanja vsem svojim članom, da se nadalnje pošiljanje lista „Obrtni Vestnik“ iz Ljubljane vsem društvenim članom ustavi, in se nadomesti vsem članom (kotrigam) z listom „Naš dom“, ki izhaja vsakih 8 dni v M. Soboti. Vsi člani prejmejo „Naš dom“ na dom po pošti. „Naš dom“ bo vseboval posebno kolono (arkoš), ki bode objavljala samo obrtne zadeve iz Prekmurja in pa taki, ki so za Prekmurce važne. V imenu društva naznanjamo, da se politične zadeve ne bodejo razpravljale, ker je naše društvo stanovsko, ne pa politično. — Za odbor Stanovskega obrtnega društva v Beltincih: Neubauer I. r., predsednik; Kralj I. r., tajnik.

Beltinci. Obrtno društvo v Beltincih naznanja vsem obrtnikom v Prekmurju, da se vrši dne 1. julija 1923 ob 3. uri popoldne v gostilni g. Huberja velik obrtniški shod, na katerega se vabijo vsi obrtniki ne glede na to, ali so člani (kotrige) društva ali pa ne. Shod (gvülejš) bo za vse obrtnike zelo važen. Kakor vse kaže, utegne shod biti dobro obiskan. Govorniki, ki si jih je društvo pridobilo za ta shod, na bodo opisali težave in naloge obrtnika na deželi. Zato obrtniki, pridite v kak največjem številu od vseh strani. — Stanovsko obrtno društvo v Beltincih.

Po svetu.

Zamorec v civilu. V Mainzu na Nemškem se je prikazal neki zamorec na ulici v obleki, kakršno nosijo doma v Afriki. Bil je namreč gol. Le okrog ledij je imel obešen pisan predpasnik. Ljudstvo je seveda drlo skupaj, da si ogleda čudežno prikazen. Tudi stražnik je postal pozoren. Zato stopi k njemu in ga opozori, da je tu na ulici taka obleka strogo prepovedana. Zamorec se pa široko zasmije in pokaže stražniku list francoskega vojnege poveljstva v Ruhru, ki pravi, da je zamorec Gambo na dopustu in sme hoditi v „civilu“.

Deset japonskih pravil za dolgo življenje: 1. Živi kar največ mogoče na zdravem zraku. 2. Jej meso samo enkrat na dan. 3. Koplji se slednji dan v topli vodi. 4. Spi najmanj 6 ur na dan, a nikoli ne več kot 7 ur. Spi pri odprtem oknu v temi sobi. 5. Izmed sedmih dni si privošči en dan za odpočitek. 6. Nosi močno volneno perilo. 7. Izogibaj se vsemu, kar bi te utegnilo razburjati. 8. Vdove in vdovci naj stopijo zopet v zakonski stan. 9. Delaj po svojih močeh. 10. Ne govori preveč.

Volga je stopila iz svoje struge in poplavila mnogo vasi. Okoli 400 ljudij je prišlo ob življenje. Okoli 70.000 je postalo brez strehe. Volga je najznamenitejša reka Rusije. Dolga je 3570 km. Izvira pri vasi Dolgo na vrhovje. Kot mal potočič teče sila počasi. Pred vojno je vozilo po Volgi okoli 80.000 ladij in še več splavov je šlo po Volgi navzdol. Bogata je Volga na ribah. Kadar je Volga plitva in nastopi suša, takrat nastopi glad v vseh krajih, vaseh in mestih ob reki. A kadar je deževno leto, takrat pa Volga običajno stopa iz svoje struge in poplavi daleč naokoli pokrajino, ki je skoraj povsod ravna. Toda le na redkoma nastopa suša in tudi na redko se zgodi, da poplavi Volga pokrajino. Sicer je Volga blagodarica. V Rusiji jo ljubijo kjer jim prinaša blagostanje. Opevajo jo v mnogih pesmih. Odkar so ruski begunci prišli k nam, so se nekatere teh pesmi udomačile tudi pri nas in je danes popeva skoraj že vsak otrok. Zato smo menda našim čitateljem ustregli, ako smo jim napisali par besed o ruski Volgi, o kateri sanja danes na tisoče in tisoče nesrečnih sinov in hčeri velike Rusije, ki so morali vsled težkih notranjih razmer v sovjetski Rusiji zapustiti svojo rusko domovino.

Svojo ženo je prodal. Vladimir Popovič v Skoplju je imel ženo, čedno, mlado, ki pa jo je neki kavarnar zelo rad videl. Rad bi jo bil imel za svojo. Ker pa je Popovič rabil denar in ni imel kaj drugega prodati, sta se s kavarnarjem domenila, da mu svojo ženo proda za 5000 Din. Seveda s celo kupčijo ni nič, kajti danes ni več mogoče in ni dopustno, prodajati žen, kakor je to bilo nekdanj in je še danes v navadi pri Turkih in pri raznih drugih divjih narodih.

Amerikanci se bojijo, da bi se evropske države zopet ne spustile v kako novo vojno. Pravijo, da Evropejcem več ne bodo posodili denarja, niti jim ne bodo dobavljali orožja. Mi pa mislimo, da se bo Evropa lahko vojskovala tudi brez Amerike, nazadnje pa bodo Amerikanci za dober denar prav radi Evropejcem prodajali orožje in drugo vojno ropotijo in se smejali neumnim Evropejcem, ki brez vojne nočejo živeti.

Proti preklinjevanju v Italiji. Italija je v zadnjem času otvorila pravo križarsko vojno proti preklinjevanju. Po vseh mestih Italije so nabiti lepaki z napisi: Preklinjevanje je za človeka in Italjana sramotno! Preklinjevanje ponižuje italjanski narod v očeh tujcev! Preklinjevanje ni dostojno! Preklinjevanje je znamenje surovosti! Italjani in Madžari so najgrši preklinjevalci na svetu, toda takoj za njimi pridemo Jugoslovani. Nam Slovencem je postala kletev izraz „korajže“. Ker pa naše domače kletvice, ki niso tako grozne in odurne, našim ljudem niso zadosten izraz korajže, so šli na posodo k Italjanom in Madžarom. Mogoče se jim bo sedaj, ko se Italjani skušajo v kletvah poboljšati, njih pavovo perje manj dopadlo in se bodo tudi oni skušali, se jih otresti.

Smešnice.

Ko je razlagal učitelj učencem vzhodno in zapadno zemeljsko oblo (polkroglo), je Jurče, kakor po navadi sladko dremal. Nenadoma ga vpraša učitelj: „Povej mi, kje se nahaja Evropa?“ „Na zidu, gospod učitelj“, odgovoril je na kratko Jurče.

* * *

Učitelj vpraša Jurčeta, koliko je polovica od pet. Jurče molči in dobi drugi red (nezadostno).

Kasneje ga vprašajo učenci, zakaj ni odgovoril. Jurče jim razloži: „Kaj bi odgovoril? Kaj ne vidite, da me hoče spelati učitelj na led? Ako bi mu rekel, da je polovica od petih dve, mi reče, da je premalo. Rečem-li, da je polovica od petih tri, mi reče, da je preveč. Na noben način mi ni mogoče, da ga s kakšnim odgovorom zadovoljim. Odgovorim-li tako ali tako, primaže mi drugi red in zato je najboljšje, da molčim in trpim.“

Slovenska kuharica.

(Konec.)

Na strani 56 razpravlja Kalinškova o juhan. Tu najdeš vse, kar more poželeti še tako razvajen želodec, mesne, postne in gobove juhe, vse ti kipi na krožniku. Pri zakudah ali prikuhah bodo našle naše gospodinje, ki vedno godrnjajo, da po zimi ni kaj pametnega za kuho, obilo izprememb in varijacij, skuhanih na najokusnejši način. Knjiga je prirejena tako za one, ki žive v skromnih denarnih razmerah, kakor tudi za najbogatejše mize.

Jajčna jedila bodo prav dobro služila za petkove jedi. O različni pripravi govejega mesa, se ni zdi odveč pisati, opozarjam samo na gorke in mrzle omake, ki morajo zadovoljiti vsakega gurmana. Preidimo majoneze, prikuhe, obare, paštete, pečenke, divjačine, perutnine in salate.

Knjiga je tako obširna, da nam na tem mestu ni mogoče podati niti glavne, še manj pa podrobne vsebine; s kratko besedo knjiga podaja vsakovrstno izbiro jedil, ki morejo priti pri nas na mizo.

Prav izvrstno je poglavje o toplih in mrzlih pijačah, o vinskih obsedkih, likerjih in marmeladah. Marsikateri gospodinji bo tudi nauk o kuhanem sadju in sočivju in o konserviranju mesnih jedil prav dobrodošel.

Posebno poglavje o kuhavanju sadja je tako praktično in nazorno pisano, da bo morda marsikatera gospodinja, ki doslej na tem polju še ni prekoračila svojih želja, izpremenila želje v dejanje.

Nauk o serviranju, je dasi kratek, vendar izčrpen. Pridejani jedilni listi za vse mesece leta so naravnost mojstrsko sestavljeni.

Dodatek o Samokuhalniku je prav poučen, potreben in važen. Abecedni seznamek zaključuje krasno knjigo.

Se ničesa ne smem pozabiti. Slovenščina v kuharici je prav lepa in nikjer prisiljena ali iskana, izrazoslovje prav srečno zadeto, gostobesednost docela odstranjena, točnost in jasnost izraza vsepovsod. Knjigo priporočamo prav toplo; kdor ne ve, kaj dati domači hčerki za god, nevesti za darilo, ženi za božič, naj kupi Kalinškovo Slovensko kuharico in veselje v hiši bo združil s koristjo v družini in okrasom v knjižnici. —é.

Ugodna prilika!

Po nizkih cenah izdelujeta obleke po najnovjšem kroju krojača **Bičin in Lajnsček** v Murski Soboti, Cvetna ul. 92

Učenca (inaša)

sprejemem takoj ali malo pozneje za dimnikarsko obrt. Hrana in stan v hiši. Vpraša se pri Viktor Majzetj, dimnikarski mojster v Dolnji Lendavi.

Proda se **lepo posestvo**, 4 1/2 orala zemljišča z lepim sadovnjakom in novim poslopjem ter vinograd. — Cena 950.000 kron. Poizve se natančneje v pekarni Vekoslava Kralja v Beltincih.

ima kaj za prodati ali hoče kaj kupiti, naj inserira v „Našem domu“

Kdor

Razglas.

Naznanja se, da je gerentski sosvet v Murski Soboti v svoji seji dne 18. januarja 1923 sklenil, **občinski lov**, katerega doba poteče dne 1. avgusta 1923, dati v najem za dobo 6 let. Izklicna cena je 625 Din.

Izdražitelj mora položiti kavicijo v višini enoletne najemnine, ob enem se mora zavezati za čuvanje divjačine in poškodb na polju pri izvrševanju lova po predpisih lovskega zakona iz leta 1833 kap. XX. § 3.

Občinski urad Murska Sobota, dne 1. januarja 1923.

Gerent: dr. Šömen, l. r.

Važno za bolnike!

Važno za deco!

Suhar (cvibak).

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem začel v moji pekarni izdelovati tri vrste suharja (cvibaka) in sicer: vanili in cimet. Ta suhar je zelo priporočljiv za vse ki so bolni na želodcu. Uživa se z največjo slastjo in koristjo, ako se ga namoči v vinu. Otroški (dečji) se uživa z mlekom. Paket stane 4 dinarje in se dobi v vseh večjih krajih. S spoštovanjem

Kralj Vekoslav,
pekarna Beltinci.

Podpirajte domačo obrt! Zadrževajte povsod Kraljev suhar.

Amerikanci!

Na prodaj je vinograd blizu Celja. Krasen razgled na mesto in planine. Lična hišica, nova klet, oboje na novo zidano in z opeko krito. 3000 trt na ameriški podlagi, nov nasad. Nekaj malega je je njive in gozda. Cena 105.000 Din. Ponudbe na upravništvo „Naš dom“.

Pohišstvo

za eno spalno sobo je na prodaj. Pohišstvo je iz mehkega lesa, belo pobarvano (lakirano), skoraj popolnoma novo. Pohišstvo je na ogled pri g. Žaliku v gradu v Murski Soboti.

10% falejšje kak kješteč!

Kose, žreblje (cveke), lopate, rasoje vsefele zelesnino,

kuhinjske posode

galico (galicijo)

rafijo

svinjsko mast

sčista sveže (friško) tikvino olje

vse fele melo (moko)

vsako špecerijsko blago

dobite pri

ČEH in GAŠPAR

v MURSKI SOBOTI

na Lendavski cesti

vsikdar

10% falejšje kak kješteč!

Vsakojake glasbene inštrumente (godala) popravlja po nizki ceni Ivan Horvat, kapelnik v Černelavcih pri Murski Soboti.

Priporoča se zlasti gg. učiteljem.

Portland cement

Super fosfat (umetna gnojila)

Štajnkol (premog)

Vogelje

Drva

Seno

Strešna lepenka (térpapir)

in ostale gospodarske potrebščine in produkte prodaja najbogše in najfalejšje

Czipoth Viktor

trgovec z lesom, drvami in premogom

v Murski Soboti

Slovenska ulica

Šparajte!

Prekmurska posojilnica

r. z. z o. z.

v Murski Soboti

plača intereš na hranilne vloge

9%

brez odtegnjenja rentnega in invalidskega davka.

Daje posojila po najugodnejši ceni!

Pisarna je v hiši fiškališa g. dr. Škerlaka pa tudi v židovskem župnišču (farofu).